

Transparantie- verslag 2017

EY België

Inhoudsopgave

Brief van de EY België Country Managing Partner en Assurance Leader	3
Over ons	5
Juridische structuur, beheers- en managementstructuur	5
Netwerk arrangementen	7
Engagement voor kwaliteit	10
Kwaliteit ondersteund door infrastructuur.....	10
Bijbrengen van professionele waarden	11
Intern kwaliteitscontrolesysteem.....	13
Klantaanvaarding en - voortzetting.....	13
Auditopdrachten uitvoeren.....	14
Nazicht en overleg	15
Rotatie van auditvennoten	17
Interne controle van de auditkwaliteit	17
Externe controle van de auditkwaliteit	18
Naleving van de wettelijke voorschriften	18
Onafhankelijkheids-praktijken	20
Continu opleiden van auditors.....	22
Omzet en vergoeding	24
Financiële informatie	24
Vergoeding vennoten	24
Bijlage 1	26
Bijlage 2	27

Meer informatie over EY vindt u op [ey.com](https://www.ey.com).

Brief van de EY België Country Managing Partner en Assurance Leader

We hebben het genoegen om u het Transparantieverlag 2017 van EY België te presenteren. We stellen het op prijs dat onze belanghebbenden willen weten wat we doen om de kwaliteit van onze audits te verbeteren, onze risico's te beheersen en onze onafhankelijkheid als auditors te vrijwaren. Regelmatig overleg is belangrijk voor ons, en dit verslag is één van de manieren om onze belanghebbenden op de hoogte te houden van onze activiteiten.

Het uitvoeren van audits op een hoogwaardige manier blijft onze eerste prioriteit. Dit is cruciaal om het algemeen belang te dienen en het wereldwijde EY netwerk op een succesvolle en verantwoorde manier verder te laten groeien, in lijn met onze doelstelling, bouwen aan een beter werkende wereld of *building a better working world*. Auditors spelen een belangrijke rol in de efficiënte werking van de kapitaalmarkten wereldwijd doordat ze transparantie stimuleren en het investeerdersvertrouwen versterken. Bedrijven, regelgevers en andere belanghebbenden rekenen erop dat we bij elke opdracht optimale kwaliteit leveren.

EY investeert in middelen, die de kwaliteit van ons werk verbeteren, stimuleert de best presterende teams en focust op het versterken van het vertrouwen in de audits die we uitvoeren.

De reputatie van EY België is gebaseerd op het leveren van hoogwaardige, professionele auditdiensten aan elke organisatie, op een objectieve en ethische manier.

We blijven de doelstellingen voor meer transparantie van de 8ste richtlijn van vennootschapsrecht van de Europese Unie (de Europese richtlijn over audits van financiële rapporten), de wet van 7 december 2016 met betrekking tot de organisatie van het beroep van, en het toezicht op, de bedrijfsrevisoren, alsook de verordening (EU) nr. 537/2014 van het Europees Parlement, die vereist dat auditors van organisaties van openbaar belang (OOB's) in België jaarlijks een transparantieverlag publiceren, verder nastreven.

Dit Transparantieverlag 2017 van EY België voldoet aan de bepalingen van de richtlijn, de wet van 7 december 2016 en aan de verordening nr. 537/2014 van het Europees Parlement, en heeft betrekking op het boekjaar eindigend op 30 juni 2017. In dit verslag verneemt u meer over ons intern kwaliteitscontrolesysteem: hoe we professionele waarden in de praktijk brengen, hoe we een audit uitvoeren, hoe we evalueren en overleggen en hoe we de auditkwaliteit en onze onafhankelijkheid monitoren.

In 2017 zijn we in België blijven investeren in de kwaliteit van onze audits. Initiatieven zoals de 'kritische mindset Sessies' met onze senior auditors (dit is een interactieve workshop met als doelstelling het kritisch denken te stimuleren), de gefocuste interne kwaliteitsnazichten van geselecteerde audit dossiers, en de continue aangepaste opleidingen (inclusief praktijkgerichte sessies met kleinere groepen van deelnemers), blijven resultaten opleveren. Dit zijn allemaal initiatieven om de gedrevenheid aan te tonen van onze ambitie om de kwaliteit van onze auditdossiers continue te verbeteren.

Wij vragen al onze belanghebbenden – waaronder investeerders, leden van auditcomités, bedrijven en regelgevende organen – om met ons in dialoog te blijven treden over onze strategie en over de andere zaken opgenomen in dit verslag.

Patrick Rottiers
Country Managing Partner
Ernst & Young Bedrijfsrevisoren

Leen Defoer
Assurance Leader België
Ernst & Young Bedrijfsrevisoren

Ons doel: bouwen aan een beter werkende wereld

EY engageert zich om mee te helpen bouwen aan een beter werkende wereld.

Met de inzichten en de kwaliteitsvolle diensten die we bieden, dragen wij bij aan het versterken van het vertrouwen in de kapitaalmarkten en economieën overal ter wereld. We leiden toonaangevende managers op, die door samen te werken, onze beloften aan onze belanghebbenden waarmaken. Daarmee spelen wij een cruciale rol bij het bouwen aan een beter werkende wereld voor onze medewerkers, onze cliënten en de maatschappij.

Over ons

Juridische structuur, beheers- en managementstructuur

In België is Ernst & Young Bedrijfsrevisoren een Burgerlijke Coöperatieve Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid (BCVBA) en Ernst & Young Assurance Services is een vennootschap onder de vorm van een Besloten Vennootschap met Beperkte Aansprakelijkheid (BVBA). Ernst & Young Bedrijfsrevisoren en Ernst & Young Assurance Services zijn ingeschreven in het openbare register van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, respectievelijk onder de nummers B00160 en B00109. Op datum van 30 juni 2017 is enkel Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCBVA actief in de auditmarkt van de bedrijven van openbaar belang. Alle twee zijn gevestigd te De Kleetlaan 2, 1831 Diegem en maken deel uit van EY Global Limited, een Brits bedrijf met beperkte aansprakelijkheid bij waarborg (EYG).

De beheersstructuur van EY België kan als volgt worden toegelicht:

De algemene vergadering:

De algemene vergadering bestaat uit de vennoten van de firma en heeft de bevoegdheden die haar door de statuten en de wet zijn toegewezen. Ze beslist onder andere over de statutenwijzigingen, de benoeming en het ontslag van bestuurders, evenals de aanvaarding en uitsluiting van vennoten. Tenslotte spreekt ze zich elk jaar uit over de jaarrekening.

De raad van bestuur:

De raad van bestuur, voorgezeten door de Country Managing Partner, is samengesteld uit vennoten en andere bestuurders die benoemd zijn door de algemene vergadering. De raad van bestuur beschikt over de beleids- en bestuursbevoegdheden die haar door de wet en de statuten zijn toegewezen.

De 'Country Managing Partner':

In België is de Country Managing Partner verantwoordelijk voor de coördinatie van operationele aspecten die een meer lokale benadering of vertegenwoordiging vragen.

EY België omvat naast Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCBVA en Ernst & Young Assurance Services BVBA, ook de andere firma's in België die lid zijn van EYG:

- Creapart CVBA
- Ernst & Young Accountancy & Tax Services BCBVA
- Ernst & Young Accountants BCBVA
- Ernst & Young Advisory Services CVBA
- Ernst & Young Fiduciaire BCBVA
- Ernst & Young Representation BCBVA
- Ernst & Young Special Business Services CVBA
- Ernst & Young Tax Consultants BCBVA
- EY Cognistreamer NV
- Holland Van Gijzen advocaten-avocats BCBVA
- Partake Consulting Belgium BVBA

De volgende niet-operationele vennootschappen maken ook deel uit van het netwerk van EY België:

- Pensioenfonds PRO OFF
- Financieringsmaatschappij CDA NV

De ledenfirma's van EY zijn onderverdeeld in vier geografische gebieden (Area's): Amerika, Azië, EMEA (Europa, het Midden-Oosten, India en Afrika) en Japan. Deze 'Area's' vormen een aantal 'Regio's', die bestaan uit ledenfirma's of secties van deze firma's.

EY België maakt deel uit van EMEA dat bestaat uit EYG ledenfirma's in 98 landen in Europa, het Midden-Oosten, India en Afrika. Binnen EMEA zijn er 12 Regio's. Sinds 1 juli 2017 is dit aantal verminderd naar 11. EY België hoort tot de Western Europe & Maghreb (WEM) Regio.

Ernst & Young (EMEA) Limited (EMEA Limited), een Britse vennootschap met beperkte aansprakelijkheid bij waarborg, is het belangrijkste beheersorgaan van de EYG ledenfirma's in EMEA.

EMEIA Limited komt tussenbeide in de coördinatie en samenwerking tussen de ledenfirma's, maar het oefent geen controle uit op deze entiteiten. EMEIA Limited maakt deel uit van EYG, maar voert zelf geen financiële transacties uit en verstrekt geen professionele dienstverlening aan klanten.

Elke Regio stelt een Regionaal Partner Forum (RPF) samen met vertegenwoordigers die het regionale bestuur adviseren en als klankbord fungeren. De vennoot die wordt verkozen als Voorzitter van het RPF, vertegenwoordigt de Regio eveneens in de Global Governance Council (zie pagina 7).

In Europa is gelijktijdig met de EMEIA Limited een holding entiteit gecreëerd, Ernst & Young Europe LLP (EY Europe). EY Europe heeft de vorm aangenomen van een Brits partnerschap met beperkte aansprakelijkheid, waarvan de eigendom in handen is van partners van de EYG ledenfirma's in Europa. Deze entiteit is een auditvennootschap die geregistreerd is bij ICAEW (the Institute of Chartered Accountants in England and Wales), maar die zelf geen auditactiviteiten uitvoert en geen professionele dienstverlening verstrekt aan klanten. Voor zover toegelaten door lokale wettelijke en professionele vereisten, heeft EY Europe zeggenschap verkregen over de EYG ledenfirma's in de Europese landen van EMEIA. EY Europe is een lidfirma van zowel EYG als EMEIA Limited.

EY Europe heeft op 3 november 2008 zeggenschap verkregen over EY België.

De belangrijkste beheersorganen van EY Europe zijn:

Europe Operating Executive

De Europe Operating Executive (EOE) opereert als het bestuursorgaan van EY Europe. Deze is bevoegd en verantwoordelijk voor het uitvoeren van de strategie en het beheer van de operaties van EY Europe. De EOE bestaat uit: de Managing Partner voor Europa'; de verantwoordelijken voor Accounts, Talent & Risk Management; de verantwoordelijken voor de servicelines Assurance, Advisory, Transaction Advisory Services en Tax; en alle Managing Partners van de Regio's in Europa.

Europees Governance Sub-Comité

EY Europe beschikt over het Europees Governance Sub-Comité, waarin één vertegenwoordiger van elke Regio in Europa zetelt. Het comité adviseert de EOE over beleidslijnen, strategieën en andere aangelegenheden, en moet zijn goedkeuring geven over een aantal belangrijke kwesties, zoals de aanstelling van de Managing Partner voor Europa, de financiële berichtgeving van EY Europe en belangrijke transacties.

Netwerkarrangementen

EY is een wereldleider in audit-, tax-, transactie- en consulting- en adviesdiensten. Wereldwijd zijn 250.000 medewerkers in meer dan 150 landen verbonden door hun engagement voor een beter werkende wereld of building a better working world en zijn ze verenigd door gedeelde waarden en een onwrikbaar engagement voor kwaliteit, integriteit en professioneel scepticisme. In de hedendaagse globale markt is onze geïntegreerde aanpak van zeer groot belang voor het leveren van kwalitatief hoogstaande audits in een multinationale omgeving.

Dankzij deze geïntegreerde aanpak kan EY de uitgebreide en grondige expertise ontwikkelen en gebruiken die nodig is om zulke complexe audits uit te voeren.

EYG is verantwoordelijk voor de coördinatie en samenwerking tussen de ledenfirma's. EYG verleent zelf geen diensten, maar haar doel bestaat in het bevorderen van een uitzonderlijke, kwaliteitsvolle dienstverlening aan klanten door de ledenfirma's wereldwijd.

Elk lid is een aparte juridische entiteit. De plichten en verantwoordelijkheden van de ledenfirma's zijn vastgelegd in de richtlijnen van EYG en in tal van andere overeenkomsten.

De structuur en de voornaamste organen van de wereldwijde organisatie, gedurende het boekjaar eindigend op 30 juni 2017, worden hieronder beschreven. Zij reflecteren het principe dat EY, als een wereldwijde organisatie, één gezamenlijke strategie heeft.

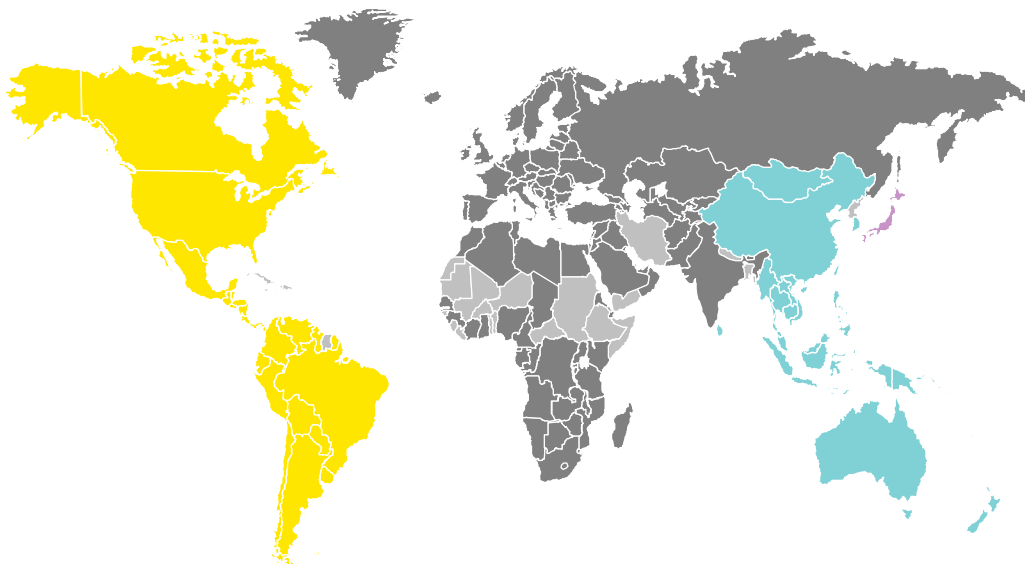
Het Bestuursorgaan omvat de Global Executive (GE), met zijn comités en teams, en het management van de vier geografische gebieden. Deze gestroomlijnde structuur stelt EY in staat om zijn wereldwijde aanwezigheid verder te vergroten en om wereldwijd een consistente uitzonderlijke klantenservice te leveren, met het Bestuursorgaan als verantwoordelijke voor het verzekeren van een globale aanpak van strategie, kwaliteit, risicobeheer, planning en prioriteiten.

Tegelijkertijd functioneert het netwerk ook op regionaal niveau. Dit operationele model zorgt voor grotere aandacht naar belanghebbenden in de 28 regio's, zorgt ervoor dat de ledenfirma's sterkere relaties kunnen uitbouwen met klanten en andere belanghebbenden op lokaal vlak en beter kunnen inspelen op de lokale behoeften.

Global Governance Council

De Global Governance Council (GGC) is het voornaamste toezichtsorgaan binnen EYG. Het bestaat uit één of meer vertegenwoordigers van elke regio, andere vennoten van ledenfirma's als algemene vertegenwoordigers en zes onafhankelijke niet-uitvoerende bestuursleden (INEs). De regionale vertegenwoordigers, die geen senior managementfuncties bekleden, worden gekozen door hun RPFs voor een eenmalig hernieuwbare periode van drie jaar. De GGC geeft advies aan EYG inzake richtlijnen, strategieën en het algemeen belang van hun beslissingen. De goedkeuring van de GGC is vereist voor een aantal belangrijke zaken die een impact kunnen hebben op EY.

Americas		EMEIA		Asia-Pacific		Japan	
Regions	10	Regions	12	Regions	5	Regions	1
Countries	31	Countries	98	Countries	22	Countries	1

Onafhankelijke Niet-Uitvoerende Bestuurders

Maximaal zes niet-uitvoerende bestuursleden worden van buiten EY benoemd. De INE's zijn belangrijke persoonlijkheden zowel uit de publieke als private sector en hebben een verschillende geografische en professionele achtergrond. Zij brengen beduidende externe perspectieven en inzichten aan ten behoeve van de GGC en de globale organisatie als geheel. De INEs vormen eveneens de meerderheid in het Public Interest Sub-Comité van de GGC, dat aangelegenheden van algemeen belang behandelt, waaronder de dialoog met belanghebbenden. De INEs worden genomineerd door een gespecialiseerd comité.

Global Executive

Het Global Executive (GE) team verenigt het leiderschap van EY functies, diensten en geografische zones. Het orgaan wordt geleid door de Voorzitter en CEO van EYG en het bestaat verder uit de Managing Partners van onze wereldwijde organisatie die verantwoordelijk zijn voor Client Service en Business Enablement; de Managing Partners van elk van de 4 gebieden; het wereldwijde functionele leiderschap van Talent en Finance; de leiders van de wereldwijde servicelines – Assurance, Advisory, Tax en Transaction Advisory Services; de wereldwijde leider voor Public Policy en beurtelings één vennoot van een lidfirma van EYG.

In de GE zetelen eveneens de Voorzitter van het Global Accounts Comité, de Voorzitter van het Emerging Markets Comité en een vertegenwoordiger van het Emerging Markets Comité.

De GE en de GGC keuren de benoemingen tot Voorzitter en CEO van EYG goed en bekrachtigen de benoemingen van de Managing Partners met wereldwijde (Global) verantwoordelijkheden. De GE keurt ook de benoemingen goed van de Vice Voorzitters (dit zijn de mensen die wereldwijd verantwoordelijk zijn voor een functioneel domein of een service line). De GGC bekrachtigt de benoemingen van eender welke Vice Voorzitter die lid is van de GE. Bovendien benoemt de GE de Managing Partners van de 4 verschillende gebieden en keurt ze de benoemingen van de Regionale Managing Partners goed. De benoemingen van de Managing Partners van de 4 verschillende gebieden zijn onderhevig aan de officiële bekrachtiging van de GGC.

De verantwoordelijkheden van de GE omvatten de promotie van globale objectieven en de ontwikkeling, goedkeuring en, waar relevant, de implementatie van:

- Globale strategieën en plannen
- Gemeenschappelijke standaarden, methodologie en beleidslijnen die gepromoot worden binnen de ledenfirma's
- Initiatieven in het domein van Personeelsbeleid, waaronder criteria en processen voor de aanwerving, evaluatie, ontwikkeling, beloning en het pensioen van vennoten
- Kwaliteitsverbetering en -beschermingsprogramma's
- Voorstellen met betrekking tot regelgeving en publiek beleid

- Beleidsbeslissingen en begeleiding met betrekking tot diensten van onze ledenfirma's aan internationale klanten, het ontwikkelen van onze business, markten en onze branding
- Ontwikkelingsfondsen en investeringsprioriteiten van EY
- Jaarlijkse financiële rapporten en budgetten van EYG
- Aanbevelingen van de GGC.

De GE heeft ook de bevoegdheid tot bemiddeling en beslechting van onenigheden tussen ledenfirma's.

GE committees

Opgericht door de GE en bestaande uit afgevaardigden van de vier Gebieden, doen de GE Comités, aanbevelingen aan de GE. Naast het Global Audit Comité zijn er comités voor Global Markets and Investments, Global Accounts, Emerging Markets, Talent, Risk Management, Assurance, Advisory, Tax en Transaction Advisory Services.

De Globale Praktijk Groep (Global Practice Group)

Deze groep wordt gevormd door de leden van de GE, de GE Comités en de verantwoordelijken van de Regio's. De Globale Praktijk Groep moet ervoor zorgen dat de ledenfirma's vertrouwd zijn met de strategische doelstellingen met het oog op hun coherente uitvoering binnen de organisatie.

Ledenfirma's van EYG

Onder de EYG voorschriften verbinden de ledenfirma's zich ertoe de doelstellingen van EY na te streven, zoals het wereldwijd leveren van kwaliteitsvolle diensten. Om dit te bereiken, implementeren de ledenfirma's de globale strategieën en plannen, en bieden ze tevens het voorgeschreven palet van diensten aan. Zij dienen te voldoen aan de vereiste standaarden, methodologieën en richtlijnen met inbegrip van deze met betrekking tot auditmethodologie, kwaliteits- en risicomanagement, onafhankelijkheid, kennisoverdracht, personeelszaken en technologie.

De EYG ledenfirma's verbinden zich er bovendien toe hun werkzaamheden uit te voeren in overeenstemming met de professionele en ethische standaarden alsook met de van toepassing zijnde wettelijke bepalingen. Deze verbintenis tot integriteit en juist handelen wordt ondersteund door de Wereldwijde gedragscode en de Waarden van EY (zie pagina 12). Hierbij dient benadrukt te worden dat EYG en dus ook EY België zich hierbij volledig aligneren met de ethische voorschriften zoals uitgevaardigd door de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA).

Naast het aannemen van de regels van EYG, gaan ledenfirma's ook overeenkomsten aan, die bepaalde aspecten van het lidmaatschap van de EY organisatie omvatten, zoals het recht en de plicht om de naam 'EY' te gebruiken en de overdracht van kennis.

De ledenfirma's zijn onderworpen aan controles die de naleving evalueren van de EYG vereisten en beleidslijnen inzake onafhankelijkheid, kwaliteits- en risicobeheersing, auditmethodologie en personeelszaken. Indien nodig

worden specifieke controles (special focus reviews) uitgevoerd om specifieke situaties of problemen aan te pakken. Ledenfirma's die niet voldoen aan de kwaliteitsverplichtingen en andere vereisten van het EYG-lidmaatschap worden uit het EY netwerk geweerd.

Engagement voor kwaliteit

Kwaliteit ondersteund door infrastructuur

Kwaliteit in onze servicelines

Ons strategisch plan “Visie 2020+”, waarin het doel, de ambitie en de strategie van EY worden vastgelegd, verlangt van onze ledenfirma’s dat ze uitzonderlijke service aanbieden aan klanten wereldwijd. Dat komt voort uit ons onwrikbaar engagement voor kwaliteit en een professionele en wereldwijd consistente dienstverlening, gebaseerd op objectiviteit en professioneel scepticisme in lijn met de professionele standaarden en EY beleidsnormen.

De ledenfirma’s en hun servicelines moeten hun opdrachten kwaliteitsvol uitvoeren. De servicelines van EY zijn verantwoordelijk voor het algemene proces van kwaliteitscontrole op afgewerkte opdrachten en van kwaliteitsverbetering van lopende opdrachten. Zo kan EY de professionele standaarden en interne beleidsnormen naleven.

Visie 2020+ heeft het belang van kwaliteitszorg binnen al onze servicelines versterkt, ook in onze auditedienstverlening. Het heeft eveneens geleid tot meer duidelijkheid over de rol van risicobeheersing bij beleidslijnen en praktijken, die de kwaliteit van onze audits ondersteunen en verbeteren.

De Vice Voorzitter van onze wereldwijde organisatie, verantwoordelijk voor de serviceline Assurance, coördineert de naleving en uitvoering van de EY richtlijnen en procedures voor Assurance opdrachten binnen EY’s ledenfirma’s.

Professional Practice functie

De Vice Voorzitter van onze wereldwijde organisatie verantwoordelijk voor Professional Practice, de Professional Practice Directeur (PPD) genoemd, valt onder toezicht van de Vice Voorzitter van onze wereldwijde organisatie verantwoordelijk voor – Assurance, en werkt rechtstreeks met de PPDs van de 4 gebieden (Area PPD’s) voor het opstellen van de richtlijnen en procedures voor de globale auditkwaliteitsbeheersing. Elke Area PPD valt onder

toezicht van de Global PPD en de Area Assurance Leader. Dit helpt om een groter vertrouwen op te bouwen in de objectiviteit van de auditkwaliteit en de consultatieprocedures.

De PPD voor onze wereldwijde organisatie en de PPD’s van de vier gebieden leiden en houden ook toezicht over het vaktechnisch departement (Professional Practice). Dat is een wereldwijd netwerk van technische specialisten in accounting en controlenormen, die overleg plegen over zaken met betrekking tot accounting, audit en financiële verslaggeving, en verschillende controle en risk management activiteiten uitvoeren.

De PPD voor onze wereldwijde organisatie, houdt toezicht op de ontwikkeling van de “EY Globale Audit Methodologie” (EY GAM) en verwante technologieën, zodanig dat zij in overeenstemming zijn met de relevante professionele normen en vereisten inzake regelgeving. De Global Professional Practice groep houdt ook toezicht op de ontwikkeling van de richtlijnen, opleiding, controleprogramma’s en procedures die door professionals van de ledenfirma’s gebruikt worden om audits op een consistente en effectieve manier uit te voeren. De PPDs zijn, samen met andere professionals waarmee ze samenwerken in de ledenfirma’s, vertrouwd met EY’s mensen, klanten en processen, en zijn onmiddellijk toegankelijk voor overleg met audit teams.

Bijkomende middelen worden soms ingeschakeld om het vaktechnisch departement te versterken, zoals netwerken van professionals die gericht zijn op:

- Interne controle verslaggeving en verwante aspecten van onze controlemethodes
- Boekhouding, audit en risicobeheer kwesties voor specifieke industrieën en sectoren
- Specifieke kwesties, zoals gebieden met burgerlijke en politieke onrust, overheidsschuld en verwante boekhoudkundige, audit en financiële verslaggeving en implicaties
- Algemene engagement problemen en hoe effectief werken met auditcomités.

Risicobeheer

De servicelines zijn verantwoordelijk voor het verlenen van kwaliteitsvolle diensten en zijn aansprakelijk voor de met kwaliteit geassocieerde risico’s. De Risk Management Leader voor onze wereldwijde organisatie houdt, onder meer, toezicht op het beheer van deze risico’s door de

ledenfirma's, zoals hij ook doet voor de bedrijfsbrede risico's, als deel van het bredere Enterprise Risk Management framework.

Partners van ledenfirma's worden benoemd om de initiatieven inzake risicobeheer in de servicelines en ledenfirma's te leiden, met ondersteuning van andere personeelsleden en professionele dienstverleners. De Risk Management Leider voor onze wereldwijde organisatie is ook verantwoordelijk voor het bepalen van wereldwijd consistente prioriteiten en volledig risicobeheer. Die prioriteiten stromen door naar de ledenfirma's, en de uitvoering ervan wordt opgevolgd aan de hand van een formeel Enterprise Risk Management programma.

Wereldwijde vertrouwelijkheidsrichtlijnen

Vertrouwelijke informatie beschermen maakt onlosmakelijk deel uit van de dagelijkse activiteiten in de ledenfirma's van EY. Respect voor intellectuele eigendom, en alle andere gevoelige en beperkt toegankelijke informatie, is opgenomen in de internationale gedragscode, bestaande uit een eenduidige reeks normen die van toepassing zijn op alle medewerkers van EY. Om de informatiebeveiliging nog verder te verbeteren en gezien het almaar toenemende gebruik en de grotere verspreiding van beperkt toegankelijke gegevens, lanceerde EYG in 2015 nieuwe internationale vertrouwelijkheidsrichtlijnen (EY Global Confidentiality Policy). Deze richtlijnen scheppen meer duidelijkheid voor de medewerkers van EY en vormen de basis voor verdere maatregelen, waaronder andere belangrijke richtlijnen inzake belangenconflicten, vertrouwelijkheid van persoonsgegevens en gegevensbewaring. Verdere maatregelen omvatten:

- Richtlijnen inzake het gebruik van sociale media
- Vereisten voor gegevensverwerking
- Protocollen voor kennisuitwisseling

Onderdelen van het audit kwaliteitscontrole programma

In de volgende secties beschrijven we de voornaamste onderdelen van ons kwaliteitscontrole programma bij het uitvoeren van een audit:

- Bijbrengen van professionele waarden
- Intern kwaliteitscontrolesysteem
- Klantaanvaarding en -voortzetting
- Auditopdrachten uitvoeren
- Nazicht en overleg
- Rotatie van auditvennoten
- Interne controle van de auditkwaliteit
- Externe controle van de auditkwaliteit
- Naleving van de wettelijke voorschriften

Bijbrengen van professionele waarden

Duurzame Auditkwaliteit

Kwaliteit is de basis van onze klantenservice. Daar zijn we trots op. Het is een wezenlijk onderdeel van ons werk en

onze verantwoordelijkheid om vertrouwen op te bouwen in de kapitaalmarkten. Kwaliteit leveren staat centraal in alles wat we doen en ondersteunt onze doelstelling om te bouwen aan een beter werkende wereld voor onze medewerkers, onze klanten en de maatschappij. Dat komt tot uiting in het programma Duurzame Auditkwaliteit of Sustainable Audit Quality (SAQ), dat het allereerste aandachtspunt is van onze Assurance afdeling.

Elke lidfirma die deel uitmaakt van onze internationale structuur engageert zich om kwaliteitsvolle audits uit te voeren. In 2015 hebben we in al onze Assurance-afdelingen het SAQ-programma ingevoerd. Daarmee ontwikkelen we een governancestructuur en focussen we op een continue verbetering van ons auditproces.

We gebruiken het woord 'sustainable (duurzaam)' in SAQ om aan te tonen dat dit niet een eenmalig initiatief op korte termijn is, maar een continue verbeteringsproces. EY beschikt al enige tijd over een gemeenschappelijke auditmethodologie. Nu spreken we ook dezelfde taal en hebben we gemeenschappelijke processen met betrekking tot de kwaliteit van onze audits.

SAQ bestaat uit zes onderdelen: juiste toon door de top; mensen; vereenvoudiging; transformatie en innovatie; kwaliteitsondersteuning en opvolging; en accountability. SAQ wordt in elke lidfirma ingevoerd en wordt wereldwijd gecoördineerd en opgevolgd.

Bovendien benadrukken we voortdurend het belang van de zes onderdelen. We praten erover met elke regionale verantwoordelijke van Assurance en met elke vennoot. Elke (senior) manager en elk teamlid moet de auditkwaliteitsnormen en de belangrijke principes van SAQ begrijpen en zich engageren om ze lokaal toe te passen. SAQ is van wezenlijk belang voor onze doelstellingen en ambities.

We hebben uitstekende tools ingevoerd die de kwaliteit en waarde van onze audits nog verbeteren. Dat wij consistentie kunnen bieden heeft onder meer te maken met EY Canvas, het online auditplatform waarmee wij werken. EY Canvas werd begin 2015 geïntroduceerd en wordt nu wereldwijd gebruikt. Het ondersteunt onze auditactiviteiten beter, stroomlijnt onze communicatie en maakt een naadloze dienstverlening mogelijk.

Onlangs hebben we aan de geavanceerde tools waarover onze auditors al beschikken ook de EY Canvas Client Portal toegevoegd. Daarnaast hebben we ook wereldwijd het 2017 Audit Milestones Program opgestart, met de bedoeling mijlpalen te gebruiken bij bepaalde audits van OOB's. Dat is een belangrijke stap in de richting van betere resultaten en een hogere kwaliteit van onze opdrachten.

In 2016 hebben we een netwerk van Quality Enablement Leiders (QEL's) opgericht en een Wereldwijd Audit Kwaliteitscomité samengesteld.

Dankzij deze en andere SAQ-initiatieven hebben we onze kwaliteit verder kunnen verbeteren. De kwaliteit van onze audits is van doorslaggevend belang in onze besluitvorming en de belangrijkste bouwsteen van onze professionele reputatie.

Toon wordt door de top gezet

Het management van EY België is verantwoordelijk voor het zetten van de juiste toon aan de top en moet in hun gedrag en acties het engagement van EY demonstreren voor een beter werkende wereld of *building a better working world*. De juiste toon aan de top is belangrijk, maar onze medewerkers begrijpen ook dat kwaliteit en professionele verantwoordelijkheid bij ieder van ons een belangrijke plaats moet hebben. Onze waarden, die onze mensen inspireren en hen begeleiden om het juiste te doen, alsook onze toewijding aan kwaliteit, zijn ingebed in wie we zijn en in alles wat we doen.

Onze visie op ethiek en integriteit is opgenomen in onze gedragscode (EY Global Code of Conduct) en andere richtlijnen, en komt tot uiting in onze overlegcultuur, onze opleidingsprogramma's en onze interne communicatie. Het management versterkt regelmatig het belang van het leveren van kwaliteitsvolle prestaties en het naleven van professionele standaarden en beleidsnormen door het voorbeeld te geven en doorheen verschillende vormen van communicatie. De beoordeling van de kwaliteit van professionele diensten is een belangrijke maatstaf voor de evaluatie en beloning van al onze professionele medewerkers.

Onze cultuur is sterk gericht op samenwerking en hecht bijzondere aandacht en belang aan overleg. Dat is vooral zo wanneer we complexe of subjectieve vraagstukken moeten oplossen betreffende boekhouding, audit, rapportering, regelgeving en onafhankelijkheid. We benadrukken eveneens dat het belangrijk is om na te gaan of onze teams en klanten de raadgevingen correct hebben opgevolgd en we wijzen hierop indien nodig.

Ons standpunt is altijd geweest dat geen enkele klant belangrijker kan zijn dan onze professionele reputatie – de reputatie van EY België en de reputatie van elk van onze professionals.

Gedragscode

We promoten een cultuur van integriteit bij onze professionele medewerkers. De internationale gedragscode (EY Global Code of Conduct) bestaat uit een eenduidige reeks normen die onze manier van handelen en zakendoen reguleren. De code is onderverdeeld in vijf categorieën van principes die door iedereen binnen EY België nageleefd moeten worden en als leidraad dienen voor al onze activiteiten:

- Samenwerken met elkaar
- Samenwerken met klanten en anderen
- Handelen met professionele integriteit
- Behouden van onze objectiviteit en onafhankelijkheid
- Respecteren van intellectueel kapitaal

Via onze procedures om de naleving van de internationale gedragscode te controleren en door op regelmatige basis daarover te communiceren, streven we naar een werkomgeving die alle medewerkers aanspoort om op een verantwoordelijke manier te handelen en onder meer misbruiken te melden zonder te vrezen voor sancties.

De EY/Ethics Hotline stelt onze medewerkers, klanten en derden in staat om in vertrouwen melding te maken van gedrag dat misschien onethisch of ongepast is of in strijd is met de professionele normen of de EY Global Code of Conduct. De hotline wordt beheerd door een externe organisatie die op een vertrouwelijke en desgewenst anonieme manier via een hotline meldingsdiensten aanbiedt voor bedrijven overal ter wereld.

Wanneer er een melding bij EY/Ethics Hotline binnenkomt, via telefoon of internet, krijgt het onmiddellijke aandacht. Afhankelijk van de inhoud van de melding, worden de juiste personen uit Risk Management, Talent, Legal of andere functies erbij betrokken om die melding aan te pakken. Alle zaken worden behandeld door ervaren mensen, onder toezicht van onze wereldwijde risk management functie. Dezelfde procedures worden gevolgd voor de zaken die niet via EY/Ethics Hotline worden gerapporteerd.

Onze waarden: wie we zijn

Mensen die blijik geven van integriteit, respect en teamgeest

Mensen met energie, enthousiasme en de bereidheid om het voortouw te nemen

Mensen die bouwen aan relaties op basis van de juiste keuzes

Intern kwaliteitscontrolesysteem

De reputatie van EY België voor het verlenen van kwaliteitsvolle en professionele auditdiensten op een onafhankelijke, objectieve en ethische manier is fundamenteel voor ons succes als onafhankelijke auditors. We blijven investeren in initiatieven om een grotere objectiviteit, onafhankelijkheid en professioneel scepticisme te promoten. Dit zijn fundamentele kenmerken van een kwalitatief hoogstaande audit.

Bij EY België is het onze taak als auditors om garantie te bieden voor het geven van een getrouw beeld van de financiële rapportering van onze auditklanten. We stellen gekwalificeerde teams samen om onze klanten te bedienen, en doen daarbij een beroep op onze ervaring in alle industriesectoren en types dienstverlening. We streven er voortdurend naar onze processen voor kwaliteits- en risicomanagement te verbeteren, zodat de kwaliteit van onze diensten consistent op een hoog niveau staat.

We beseffen dat in de huidige bedrijfsomgeving, die gekenmerkt wordt door een voortdurende globalisering en snelle verschuiving van kapitaal, de kwaliteit van onze auditdiensten meer dan ooit belangrijk is. Binnen Visie 2020+ blijft EY fors investeren in de ontwikkeling en het behoud van de auditmethodologie, tools en andere middelen die nodig zijn om een kwaliteitsvolle dienstverlening te leveren.

De markt en belanghebbenden eisen niet alleen kwaliteitsvolle audits maar ook steeds meer een efficiënte en doeltreffende uitvoering van auditdiensten. Bovenop de genoemde investering zoekt EY verder naar manieren om de efficiëntie en doeltreffendheid van de auditmethodologie en -processen te verbeteren en tegelijk de kwaliteit ervan te behouden.

We maken er werk van om te begrijpen op welk vlak onze auditkwaliteit niet voldoet aan de verwachtingen van EYG of van onze belanghebbenden, waaronder externe regulatoren van auditfirma's. We proberen te leren uit externe en interne inspecties, en de onderliggende oorzaak van mindere kwaliteit te vinden, om zo voortdurend de auditkwaliteit te verbeteren. We geloven dat een belangrijk deel van het auditinspectieproces om de kwaliteit te verbeteren bestaat in het nemen van geschikte acties.

Effectiviteit van het kwaliteitscontrolesysteem

EY heeft op het vlak van auditkwaliteitscontrole wereldwijd een waaier aan beleidslijnen en procedures ontwikkeld en ingevoerd. Deze beleidslijnen en procedures beantwoorden aan de International Standards on Quality Control (kwaliteitsnormen voor accountantsorganisaties) zoals opgesteld door de International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB). EY België heeft deze wereldwijde beleidslijnen en procedures overgenomen, en waar nodig, aangevuld om tegemoet te komen aan de lokale wetgeving en professionele richtlijnen, evenals aan specifieke behoeften van economische aard.

We voeren ook het EY programma voor interne kwaliteitsbeheersing (Audit Quality Review of 'AQR') uit om te evalueren of ons systeem voor kwaliteitscontrole doeltreffend heeft gewerkt. We gaan op een doeltreffende manier na of EY België en ons personeel de toepasselijke professionele en interne normen en richtlijnen opvolgen.

De resultaten van het AQR-programma en de externe inspecties worden geëvalueerd en verspreid binnen EY België. Ze dienen als basis voor de verdere kwaliteitsverbetering in lijn met de hoogste normen binnen ons beroep.

De GE is verantwoordelijk voor de uitvoering van kwaliteitsverbetering en beschermingsprogramma's. De GE beoordeelt de resultaten van ons intern AQR programma en van de controles van extern regelgevende instanties, evenals alle belangrijke maatregelen om bepaalde gebieden voor verbetering aan te pakken.

Op basis van recente resultaten van deze controles en door de recente feedback van onafhankelijke regelgevende inspectiebezoeken, kan EY België besluiten dat onze interne controlesystemen degelijk ontwikkeld zijn en efficiënt werken.

Klantaanvaarding en -voortzetting

EY politiek

De EY beleidslijnen betreffende klantaanvaarding en -voortzetting bepalen de principes voor ledenfirma's voor het al dan niet aanvaarden van een nieuwe klant of opdracht of voor het voortzetten van een relatie met een bestaande klant. Deze principes zijn van essentieel belang om onze kwaliteit te behouden, risico's te beheersen, onze medewerkers te beschermen en tegemoet te komen aan de regelgevende vereisten. De doelstellingen van dit beleid zijn:

- Een rigoureuus beslissingsproces invoeren voor het aanvaarden van klanten en opdrachten en voor het voortzetten van een klantenrelatie
- De toepasselijke vereisten inzake onafhankelijkheid opvolgen
- Eventuele belangenconflicten naar behoren identificeren en aanpakken
- Klanten die te veel risico's inhouden identificeren en weigeren
- Overleg eisen met daartoe aangestelde collega's om bijkomende risicobeheersingsprocessen te identificeren voor specifiek hoge indicatoren
- De wettelijke, regelgevende en professionele richtlijnen naleven.

Verder definieert EY's wereldwijde politiek voor belangenconflicten, globale standaarden voor categorieën van belangenconflicten en een proces ter identificatie van potentiële belangenconflicten. Het bevat ook voorzieningen om op een zo snel en efficiënt mogelijke wijze, door gebruik te maken van geschikte risicobeheersingsmaatregelen, het belangenconflict op te lossen. Deze maatregelen variëren

van het verkrijgen van de toestemming van de klant voor EY ledenfirma's om voor twee of meer klanten te werken tot het weigeren van de dienst om het geïdentificeerde belangenconflict op die manier te vermijden.

De wereldwijde regels voor belangenconflicten en bijbehorende richtlijnen werden begin 2015 geactualiseerd. Daarbij hielden we rekening met de toenemende complexiteit van onze opdrachten en klantenrelaties, en met de noodzaak om snel en precies te reageren op de vragen van onze klanten. De beleids- en richtlijnen beantwoorden eveneens aan de vereisten van de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA).

Het beleid in de praktijk

Om de beslissingen rond het aanvaarden van klanten en opdrachten en het voortzetten van een klantenrelatie op een efficiënte manier te coördineren, gebruiken wij het EY 'Process for Acceptance of Clients and Engagements' (PACE), een op het intranet gebaseerd systeem. Dit is in lijn met het internationale beleid en het beleid van de servicelines en de ledenfirma's. PACE leidt gebruikers stap voor stap door het proces voor de aanvaarding van klanten en opdrachten en de voortzetting van opdrachten en klantenrelaties en identificeert de richtlijnen en referenties naar de professionele standaarden die nodig zijn om business opportuniteiten en bijbehorende risico's te evalueren.

Het klantaanvaardingsproces gaat gepaard met een zorgvuldige opmaak van het risicoprofiel van een potentiële klant en met een aantal voorafgaande verificaties. Vooraleer we een nieuwe opdracht of klant aanvaarden, onderzoeken we of we over voldoende middelen beschikken om een kwaliteitsvolle dienstverlening te bieden, vooral wanneer het om zeer technische aangelegenheden gaat, en of we de gewenste diensten mogen aanbieden. Het goedkeuringsproces is rigoreus en geen enkel nieuwe auditopdracht mag aanvaard worden zonder de goedkeuring van onze PPD organisatie.

In ons jaarlijks klantenvoortzettingsproces beoordelen we de door ons geleverde dienstverlening en ons vermogen om dezelfde kwaliteitsvolle diensten te blijven bieden en bevestigen we dat klanten het engagement van EY België delen voor kwaliteit en transparantie in de financiële rapportering. De vennoot die de audit leidt, evalueert jaarlijks samen met de verantwoordelijke van onze Assurance afdeling onze relatie met de auditklant om te bepalen of voortzetting aangewezen is.

Na deze evaluatie blijkt doorgaans dat enkele opdrachten tijdens de audit bijkomende toezichtprocedures vereisen - die dan ook worden ingevoerd - en dat de samenwerking met enkele klanten niet wordt voortgezet. Net als bij het klantaanvaardingsproces is onze PPD eveneens betrokken bij het voortzettingsproces en moet hij instemmen met de betreffende beslissingen.

Zowel in het klantaanvaardingsproces als bij de voortzettingsbeslissingen mag onder meer niet de indruk bestaan dat het management van een bedrijf het

opdrachtteam onder druk zet om een incorrecte boekhouding en rapportering te aanvaarden die de auditkwaliteit ondermijnen. De beoordeling en afweging van de integriteit van het management van de klant maakt dan ook een wezenlijk onderdeel uit van de aanvaardings- en voortzettingsprocessen.

Auditopdrachten uitvoeren

In het kader van Vision 2020+ heeft EY aanzienlijk geïnvesteerd in het verbeteren van zijn auditmethodologieën en -middelen om de meest kwaliteitsvolle auditopdrachten uit te voeren in de sector. Deze investeringen sluiten aan bij het doel van EY om tegen 2020 de toonaangevende dienstverlener te zijn in onze sector, en weerspiegelen onze verbintenis om vertrouwen op te bouwen in de kapitaalmarkten en in economieën over de hele wereld.

Auditmethodologie

De EY Globale Audit Methodologie (EY GAM) biedt een wereldwijd kader voor het leveren van diensten van hoge kwaliteit doorheen een consistente toepassing van denkprocessen, beoordelingen en procedures in alle auditopdrachten. Een van de essenties van EY GAM is het beoordelen en indien nodig herbekijken en aanpassen tijdens de audit van risico's en vervolgens, op basis daarvan, beslissen over de aard, timing en omvang van de auditprocedures. De methodologie legt ook de nadruk op de toepassing van een aangepast professioneel scepticisme in de uitvoering van auditprocedures. EY GAM is gebaseerd op de internationale controlenormen (International Standards on Auditing of ISA's), en wordt in België aangevuld om tegemoet te komen aan de plaatselijke controlenormen en regelgevende en wettelijke vereisten.

De EY auditor krijgt een versie van de EY GAM die is opgedeeld in thema's en focust op onze auditstrategie rond risico's inzake financiële rapportering en het formuleren en uitvoeren van passende antwoorden op die risico's. EY GAM is uitgewerkt in twee sleutelcomponenten: vereisten en richtlijnen, en ondersteunende formulieren en voorbeelden. De vereisten en richtlijnen weerspiegelen de auditnormen en de beleidslijnen van EY. De formulieren en voorbeelden zijn leidende praktijkillustraties en assisteren bij het uitvoeren en documenteren van auditprocedures.

Met behulp van technologie kan de EY GAM worden "geprofileerd" of aangepast aan de relevante vereisten en richtlijnen, afhankelijk van de entiteit die wordt doorgelicht. Zo zijn er bijvoorbeeld profielen voor beursgenoteerde entiteiten en voor niet-complexe entiteiten.

Op geregelde tijdstippen worden verbeteringen aangebracht aan de auditmethodologie op basis van nieuwe standaarden, problemen gerezen tijdens de controle, ervaringen bij de implementatie en resultaten van externe en interne inspecties. In 2016 hebben we de EY GAM geüpdatet met de nieuwe en herziende internationale controlenormen (ISAs) betreffende financiële rapportering, andere informatie uit een jaarverslag en jaarrekeningen. We

voegden aan de EY GAM ook richtlijnen toe om vaak voorkomende vragen van auditteams te beantwoorden en problemen bij inspecties aan te pakken.

Bovendien houden we constant de huidige en nakende ontwikkelingen in het oog en brengen tijdig auditplanning en andere reminders uit. Deze reminders benadrukken onderwerpen die aan het licht zijn gekomen tijdens controles en die van doorslaggevend belang zijn voor het International Forum of Audit regulators (IFIAR), zoals professioneel scepticisme, groepsaudits, omzetwaardering en kwaliteitscontroles van opdrachten.

EY GAM vereist overeenstemming met de relevante ethische regels, inclusief de onafhankelijkheid tegenover de onderneming waarvoor we een audit uitvoeren.

Technologie

De opdrachtteams maken gebruik van technologische systemen ter ondersteuning van de uitvoering en documentatie van hun audit volgens de richtlijnen van EY GAM.

EY Canvas is ontwikkeld met gebruik van HTML5, een toptechnologie voor web applicaties. Dit laat ons toe om een hogere gegevensbeveiliging te garanderen en om onze software gemakkelijker aanpasbaar te maken aan veranderingen in onze sector en regelgevende omgeving.

Met behulp van profielvragen worden auditopdrachten in EY Canvas automatisch geconfigureerd met informatie die van toepassing is op de noteringsvereisten van het bedrijf en de sector. Op die manier zorgen we voor op maat gemaakte en geactualiseerde auditplannen en krijgen we rechtstreeks toegang tot onze auditrichtlijnen, professionele normen en documentatietemplates. Het platform beschikt over een helder en fris design en een gebruikersinterface waarmee we risico's kunnen visualiseren, evenals het verband tussen die risico's en onze geplande aanpak en het werk dat we hebben uitgevoerd in belangrijke domeinen. Via EY Canvas kunnen onze groepsteams communiceren over risico's en instructies tussen de kantoren, zodat het hoofdteam voor elke audit de controle heeft over de planning en opvolging van de groepsaudit.

EY Canvas omvat sinds april 2017 een Client Portal om onze teams te helpen communiceren met hun klanten en de aanvragen van klanten te stroomlijnen. In boekjaar 2017 werden nog meer ondersteunende mobiele applicaties, die geïntegreerd zijn in EY Canvas, ingevoerd. Ze helpen onze medewerkers, bijvoorbeeld, om de status van een audit op te volgen, veilig auditbewijzen te verzamelen en voorraadinspecties uit te voeren.

De opdrachtteams gebruiken tijdens de verschillende fasen van een audit ook andere softwaretoepassingen, formulieren en templates voor de uitvoering van procedures, analyses en ter ondersteuning en documenteren van auditbeslissingen.

EY Helix is onze set tools voor data analytics. Analytics verandert onze auditaanpak doordat we grotere hoeveelheden relevante gegevens kunnen analyseren, ongeziene patronen en trends kunnen ontdekken in die

gegevens en onze activiteiten gericht kunnen uitvoeren. Dankzij analytics kunnen we bovendien betere inzichten en meer kennis verwerven en transacties en risico's beter doorgronden.

Wij hebben analytics ontworpen voor de end-to-end bedrijfsvoeringscycli van onze klanten, die worden ondersteund door op analytics gebaseerde auditprogramma's.

Met behulp van analytics kunnen onze teams hun risicobeoordeling verbeteren en transacties met hogere risico's onderzoeken. Bovendien stelt het onze medewerkers in staat om betere vragen te stellen over auditresultaten en om de bevindingen te evalueren. Zo wordt de kwaliteit van onze dossiers continue verbeterd met bovendien een hogere toegevoegde waarde naar de klanten toe.

Samenstellen van audit opdrachtteams

Het beleid van EY België vereist dat de opdrachten van onze vennoten jaarlijks geëvalueerd worden door de verantwoordelijke van onze Assurance Afdeling en de Professional Practice Director (PPD). Er wordt dan nagegaan of de medewerkers, die de audits van beursgenoteerde bedrijven begeleiden, over de nodige competenties (zoals kennis, vaardigheden en capaciteiten) beschikken om hun opdracht naar behoren uit te voeren. Tevens wordt nagegaan of de van toepassing zijnde rotatieregels worden nageleefd.

De samenstelling van onze medewerkers binnen de opdrachtteams valt eveneens onder de bevoegdheid van onze Assurance-verantwoordelijken. Bij de aanstelling van de leden van een opdrachtteam wordt onder meer met de volgende criteria rekening gehouden: competentie, omvang en complexiteit van de opdracht, gespecialiseerde ervaring en kennis van de sector, planning, continuïteit en mogelijkheden voor on-the-job training. Voor meer complexe opdrachten onderzoeken we of gespecialiseerde of bijkomende expertise vereist is om het opdrachtteam aan te vullen of te versterken.

In veel gevallen worden interne experts aangesteld als deel van het opdrachtteam om te assisteren bij het uitvoeren van auditprocedures of voor het verwerven van de nodige auditinformatie. Deze collega's worden ingeschakeld in situaties waarin specifieke expertise of kennis aangewezen is, zoals bij informatiesystemen, waarderingen en actuariële analyses.

Nazicht en overleg

Controle van audits

Onze richtlijnen beschrijven de vereisten voor de tijdige en directe tussenkomst van onze senior executives bij audits en verschillende vormen van controles voor de uitgevoerde werkzaamheden. De toezichthoudende leden van het opdrachtteam voeren een gedetailleerde controle uit op nauwkeurigheid en volledigheid van de controledocumentatie. Senior audit executives en/of

engagement partners voeren een tweede controle uit om de duidelijkheid van de audit in zijn geheel, de daarbij horende accounting en de presentatie van de jaarrekening te bepalen. Een tax verantwoordelijke kijkt de gegevens na op het vlak van fiscaliteit en andere relevante aspecten van de werkpapieren. Voor beursgenoteerde en bepaalde andere vennootschappen kijkt een engagement quality reviewer (zie verder) belangrijke delen van de accounting, financiële verslaggeving en uitvoering van de audit na, evenals de jaarrekeningen van onze auditklant en ons verslag.

De aard, planning en omvang van de controles van de audit hangen af van verschillende factoren:

- Het risico, de materialiteit, de subjectiviteit en de complexiteit van het onderwerp
- De capaciteiten en ervaring van de auditors die de auditdocumentatie opstellen
- De mate waarin de reviewer betrokken is bij de audit
- De mate waarin er overlegd wordt.

Onze beleidslijnen beschrijven eveneens de taken en verantwoordelijkheden van elk lid van het opdrachtteam voor het leiden en controleren van de audit, alsook de vereisten voor het documenteren van hun werk en conclusies.

Overlegcriteria

Onze overlegrichtlijnen steunen op een cultuur van samenwerking, waarin auditprofessionals aangemoedigd worden om perspectieven en ingewikkelde accounting, auditing en verslaggevingkwesties met elkaar te delen. Overlegcriteria en verwante richtlijnen zijn ontworpen om de juiste bronnen aan te wenden, zodat auditteams tot de juiste besluiten kunnen komen.

Overleg is geïntegreerd in het besluitvormingsproces; het is niet zomaar een proces om advies te geven.

In geval van complexe en gevoelige zaken hebben we een formele procedure. Deze vereist overleg met medewerkers die niet tot het opdrachtteam behoren en die een grotere ervaring of gespecialiseerde kennis bezitten, en dit in de eerste plaats bij medewerkers van de Professional Practice groep en Independence. In het belang van objectiviteit en professioneel scepticisme, vereisen onze richtlijnen dat leden van de Professional Practice, Independence en bepaalde anderen, die momenteel diensten verlenen of gedurende een bepaalde termijn diensten verleend hebben aan deze klant, zich terugtrekken van het overleg gerelateerd aan deze klant.

Onze richtlijnen vereisen ook dat we alle overleg documenteren, inclusief het schriftelijk verslag van de geconsulteerde collega, om te verzekeren dat de consulterende collega de kwestie en de oplossing begrepen heeft.

Kwaliteitscontrole van de opdracht

De kwaliteitscontrole van de opdracht, uitgevoerd door een auditvennoot, in overeenstemming met de professionele standaarden, is vereist voor alle audits bij beursgenoteerde

bedrijven en ondernemingen waarvan wordt aangenomen dat zij een groter risico vormen. Engagement quality reviewers zijn ervaren vennoten die over een beduidende kennis ter zake beschikken. Zij zijn onafhankelijk van het opdrachtteam, zodat ze belangrijke boekhoud-, audit- en rapporteringsaangelegenheden op een objectieve manier verder kunnen evalueren. De verantwoordelijkheid van de engagement quality reviewer mag in geen geval aan een andere persoon worden overdragen.

De kwaliteitscontrole loopt gedurende de hele duur van de opdracht, inclusief planning, risico-inschatting, auditstrategie en uitvoering. Richtlijnen en procedures voor het uitvoeren en documenteren van de kwaliteitscontrole van de opdracht geven specifieke richtlijnen over de aard, planning en reikwijdte van de procedures die uitgevoerd dienen te worden en geven de vereiste documentatie als bewijs van afronding. Voor kwaliteitscontroles van opdrachten voor beursgenoteerde bedrijven en ondernemingen, waarvan wordt aangenomen dat zij een groter risico vormen, gebeurt de goedkeuring door onze PPD.

Conflictoplossingsproces of professioneel advies voor opdrachtteams

Bij EY stimuleren we samenwerking en moedigen we onze medewerkers aan om vrijuit te spreken, zonder enige bezorgdheid voor eventuele sancties, als er professionele onenigheid is of als ze het moeilijk hebben met een of ander aspect van een opdracht. We beschikken over beleidslijnen en procedures die leden van het auditopdrachtteam in staat moeten stellen om meningsverschillen te uiten over belangrijke boekhoud-, audit- en rapporteringsaangelegenheden.

Deze gedragsregels worden bij aanwerving meegedeeld. We blijven een cultuur bevorderen waarbij het tot de verantwoordelijkheid en autoriteit van een persoon behoort om zijn eigen mening hoorbaar te maken en te luisteren naar de mening van anderen en deze te analyseren.

Meningsverschillen die opduiken tijdens een audit worden doorgaans binnen het opdrachtteam beslecht. Een medewerker die betrokken is bij een discussie en niet tevreden is met de beslissing heeft echter het recht en de plicht om de kwestie door te verwijzen naar een hoger niveau totdat een akkoord bereikt wordt en een finale beslissing genomen is.

Bovendien, als de engagement quality reviewer aanbevelingen doet waarmee de engagement partner niet instemt en de zaak niet naar de wens van de reviewer wordt opgelost, wordt het verslag niet afgerond tot de zaak geregeld is via een aangepaste weg van consultatieve processen om professionele meningsverschillen op te lossen.

Rotatie van auditvennoten

De verplichte rotatie van de auditvennoot is een van de maatregelen die EY ondersteunt om de onafhankelijkheid van de auditor te helpen versterken. EY België beantwoordt aan de vereisten van (i) de code van de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA), (ii) de verordening nr. 537/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 16 april 2014, (iii) de wet van 7 december 2016 met betrekking tot de organisatie van het beroep en het publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren en (iv) evenals aan de normen van de U.S Securities and Exchange Commission (SEC) indien van toepassing. EY België is voorstander van de partnerrotatie voor auditors omdat deze zorgt voor een frisse kijk en ze de onafhankelijkheid tegenover het bedrijfsmanagement verhoogt, zonder dat de expertise en de kennis verloren gaan. De rotatie van de auditvennoot, in combinatie met de onafhankelijkheidsvereisten, helpt om verbeterde systemen voor interne kwaliteitscontrole en een onafhankelijk toezicht op de audit, de onafhankelijkheid en de objectiviteit te versterken. Ook vormt deze rotatie een belangrijk controlemechanisme voor de kwaliteit van de audit.

In het geval van een wettelijke controle bij een OOB is EY België verplicht ten minste zijn vaste vertegenwoordiger(s) te vervangen na een periode van 6 jaar. De vervangen bedrijfsrevisor(en) mag (mogen) pas na afloop van een periode van minstens drie jaar van niet deelname, opnieuw deelnemen aan de wettelijke controle van de gecontroleerde entiteit. Voor de engagement quality reviewer bedragen deze perioden respectievelijk 7 jaar en 2 jaar.

In de navolging van de vereisten van de wet van 7 december 2016, hebben we in februari 2017 ook een formele beleidslijn ingevoerd met betrekking tot de externe rotatie van de andere executives (de zogenaamde other professional senior staff of OPSS), die deelnemen in de audits van OOB's.

We gebruiken tools waarmee we de partnerrotatie op een efficiënte manier kunnen opvolgen. We hebben eveneens een proces ingevoerd voor de planning en besluitvorming rond de partnerrotatie dat ook overleg en goedkeuring met onze Professional Practice en Independence professionals inhoudt.

Interne controle van de auditkwaliteit

Het internationale Audit Quality Review (AQR) programma is de hoeksteen voor onze inspanningen om de kwaliteit van de audit op te volgen. EY België volgt dit wereldwijde programma, rapporteert de resultaten en ontwikkelt aangepaste actieplannen. De voornaamste doelstelling van het programma is om te bepalen of de interne kwaliteitscontrolesystemen, zoals die van EY België, behoorlijk ontwikkeld en gebruikt worden om auditopdrachten uit te voeren. Er wordt nagegaan of op die manier de beleidslijnen en procedures, de professionele normen en regelgevende vereisten voldoende opgevolgd

worden. Het internationale AQR-programma voldoet aan de richtlijnen van de International Standard on Quality Control No. 1, in gewijzigde versie (ISQC No.1), en wordt waar nodig aangevuld om tegemoet te komen aan de professionele normen en regelgeving van België. Het AQR-programma ondersteunt ook de voortdurende inspanningen van EY België om uit te zoeken waar we de kwaliteit van onze prestaties of onze beleidslijnen en procedures nog kunnen verbeteren.

Het wereldwijde AQR-programma wordt jaarlijks geïmplementeerd en wordt gecoördineerd en opgevolgd door vertegenwoordigers van het PPD netwerk, met een superviserende functie voor het Assurance leiderschap.

We hanteren een risico gebaseerde aanpak bij de selectie van de opdrachten die jaarlijks worden gecontroleerd. Zo komt de nadruk te liggen op grote en complexe klanten en op klanten van groot openbaar belang. Het globale AQR-programma omvat gedetailleerde, risicogerichte kwaliteitsonderzoeken voor een hele reeks opdrachten bij beursgenoteerde en niet-beursgenoteerde bedrijven. De controles gaan na of de interne richtlijnen en procedures, de vereisten van de EY GAM en de relevante plaatselijke professionele normen en regelgeving worden nageleefd. Dit omvat ook controles van een selectie van niet-auditopdrachten. Deze evalueren of de relevante lokale professionele standaarden en interne richtlijnen en procedures die van toepassing zijn bij het uitvoeren van non-audit services opgevolgd worden. Daarnaast worden ook op het niveau van de audit serviceline onderzoeken uitgevoerd om na te gaan of de richtlijnen en procedures inzake kwaliteitscontrole worden opgevolgd in de functionele gebieden die ISQC No. 1 beschrijft. Het globale AQR-programma vult de externe praktijkonderzoeken en inspecties aan, zoals externe controleprogramma's door regulerende instanties en peer reviews.

De collega's die optreden als AQR-reviewers en teamleiders worden gekozen op basis van hun vaardigheden en professionele expertise – zowel in boekhouding als auditing – evenals op basis van hun gespecialiseerde sector kennis. Bovendien werken de professionals en de teamleiders vaak meerdere jaren binnen het AQR-programma, en beschikken ze over een hoog competentieniveau om het programma uit te voeren. De teamleiders en reviewers worden ingeschakeld voor opdrachten buiten hun eigen regio en zijn onafhankelijk tegenover de auditteams die ze controleren.

De resultaten van het globale AQR-programma en van de externe praktijkonderzoeken en inspecties worden geëvalueerd en gecommuniceerd om de kwaliteit te verbeteren. Elk plan voor kwaliteitsverbetering beschrijft de follow-up acties die ondernomen dienen te worden, de tijdstabel en deadlines, en het aftekenen voor voltooide acties. Maatregelen voor het oplossen van kwesties gerelateerd aan de kwaliteit van de audit, opgetekend door het globale AQR programma, regelgevende inspecties en peer reviews, worden gericht tot het Assurance leiderschap en onze PPD met input van Risk Management groepen. Onze PPD en het de verantwoordelijke voor de afdeling Assurance volgen de acties op. Deze programma's leveren

belangrijke feedback op die van belang is voor onze continue inspanningen tot kwaliteitsverbetering.

Externe controle van de auditkwaliteit

De laatste kwaliteitscontrole uitgevoerd op EY België werd opgezet volgens een peer review inspectiesysteem. Volgens dit systeem wordt de controle in eerste instantie uitgevoerd door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren via de Commissie Kwaliteitscontrole. De controle gebeurt onder toezicht van de Kamer van Verwijzing en Instaatstelling. De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren voert echter nazicht uit of het instituut van de Bedrijfsrevisoren de systemen van de kwaliteitscontrole en selectie van de dossiers heeft geëvalueerd.

In de periode augustus-september 2016 heeft het Instituut een kwaliteitscontrole gedaan op een selectie van dossiers met betrekking tot organisaties die niet van openbaar belang zijn.

Wij respecteren en hebben alle belang bij de procedure van de inspectie van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren. Wij bekijken aandachtig de punten die geïdentificeerd werden tijdens de controle om te zien waar wij de kwaliteit van onze audits nog kunnen verbeteren. Samen met onze AQR procedure helpen de externe controles ons om onze audits en gerelateerde controleprocedures naar de hoogste kwaliteit te brengen, in het belang van investeerders en andere belanghebbenden.

Vanaf 2017 is de toezichtsfunctie van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren overgegaan naar een volledig geëxternaliseerde toezichtsinstantie. Dit is vastgelegd in de eerder vernoemde wet van 7 december 2016 en het extern toezichtsorgaan noemt het College van Toezicht op de Bedrijfsrevisoren (CTR).

De CTR is bijgevolg het superviserende orgaan voor het geheel van revisoren (die aangesteld worden voor opdrachten van organisaties van openbaar belang of niet).

Naleving van de wettelijke voorschriften

De EY gedragscode zorgt voor een duidelijke reeks normen die onze activiteiten en zakelijk gedrag bepalen. EY België voldoet aan de geldende wet- en regelgeving en de EY waarden ondersteunen onze inzet om juist te handelen. Dit belangrijk engagement wordt ondersteund door een aantal richtlijnen en procedures, zoals:

Anti-omkoping (Anti-bribery)

Het wereldwijd anti-omkopingsbeleid biedt richting aan onze mensen rond bepaalde onethische en illegale activiteiten. Het benadrukt de plicht van onze mensen om te voldoen aan de anti-omkopingswetten en zorgt voor een betere definitie van wat omkoping betekent. Het identificeert ook de verantwoordelijkheid om te melden

wanneer omkoping wordt ontdekt. Met het oog op de toenemende gevallen van omkoping en corruptie wereldwijd hebben we bij EY een toenemend aantal maatregelen tegen omkoping ingevoerd, en zijn al onze medewerkers verplicht hierover een opleiding te volgen.

Handelen met voorkennis (Insider trading)

Het wereldwijde beleid van EY over handelen met voorkennis bevestigt de plicht van onze medewerkers om niet te handelen in effecten met voorkennis. Het geeft ook details over wat handelen met voorkennis betekent, en identificeert wie onze mensen moeten raadplegen als ze vragen hebben over hun verantwoordelijkheden.

Handelssancties

Gezien de wereldwijde aanwezigheid van EY is het belangrijk dat wij op de hoogte zijn van de voortdurend veranderende situatie met betrekking tot internationale handelssancties. EY volgt dan ook de sancties op die zijn opgelegd in de verschillende geografische zones, en wij geven onze medewerkers informatie over de impact ervan op onze activiteiten.

Bescherming van gegevens (Data privacy)

Inzake de geheimhouding van data beschikt EY over een beleid die de principes vastlegt voor het gebruik en de bescherming van persoonlijke gegevens, waaronder de gegevens van onze vroegere, huidige en mogelijke medewerkers, onze klanten, leveranciers en zakenpartners. Deze richtlijn voldoet aan de toepasselijke wetten en regelgevingen met betrekking tot het beschermen van gegevens en privacy en het verwerken en bewaren van deze persoonlijke gegevens. Het vormt de basis voor de geheimhouding van alle persoonlijke gegevens die gebruikt worden door EY België. Bovendien beschikt EY België over een beleid dat onze specifieke Belgische vereisten op het vlak van bescherming van gegevens en belangen van de ondernemingen aanpakt.

Bewaren van documenten (Document retention)

Het beleid van EY België inzake de bewaring van documenten is van toepassing voor alle opdrachten en medewerkers. Dit beleid schrijft voor dat alle documenten moeten bewaard worden telkens een claim, een rechtszaak, een onderzoek, een dagvaarding of andere overheidsmaatregel daadwerkelijk of redelijkerwijs kan worden verwacht waarbij we zelf, of één van onze klanten, betrokken worden, en die mogelijk verband houdt met onze opdracht. Het beleid houdt rekening met de Belgische wettelijke vereisten betreffende de opstelling en bewaring van werkdocumenten over de uitgevoerde activiteiten.

Het voorkomen van witwassen van kapitaal en financieringen van terrorisme

De regelgeving zegt dat we waakzaamheidsmaatregelen dienen in te voeren met betrekking tot al onze klanten; dit bevat het analyseren en het toekennen van een risiconiveau voor elk van onze klanten en de identificatie ervan. De regelgeving voorziet ook de verplichting om alle verdachte operaties met betrekking tot witwassen te rapporteren aan de Cel voor Financiële Informatieverwerking (CFI).

EY België heeft een team samengesteld, dat gesuperviseerd wordt door de AML Compliance Officier (een Assurance vennoot) en de nodige procedures en tools ontwikkelt om conform te zijn met alle verplichtingen met betrekking tot anti-witwassen. Er werden ook controleprocedures opgesteld om de overeenstemming met de regelgeving te controleren.

Er wordt tevens ook een opleidingsprogramma voorzien.

Tenslotte worden de politiek en de genomen maatregelen op niveau van EY België beschreven in een jaarlijks rapport, dat dient goedgekeurd te worden door de Managing Partner.

Onafhankelijkheidspraktijken

De beleidslijnen en processen van EY inzake onafhankelijkheid vereisen dat EY België en onze medewerkers tegemoetkomen aan de onafhankelijkheidsnormen die van toepassing zijn op specifieke opdrachten. Het betreft hier bijvoorbeeld de onafhankelijkheidsregels van de International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA) en de Belgische onafhankelijkheidsregels.

We onderzoeken en evalueren onafhankelijkheid vanuit verschillende relevante invalshoeken, zoals de financiële relaties van zowel onze firma als onze professionele medewerkers, de relaties met onze werknemers en onze zakelijke relaties. We houden ook rekening met de onafhankelijkheidsregels in het verlenen van niet-auditdiensten aan auditklanten, partnerrotaties, honorariumafspraken, de eventuele voorafgaande goedkeuring door auditcomités en de vergoeding en compensatie van partners.

Elke medewerker die de professionele onafhankelijkheidsregels niet naleeft, zal hiervan de gevolgen ondervinden op het vlak van promotie en vergoeding, en mogelijk zelfs in de vorm van andere tuchtmaatregelen.

EY België heeft EY's wereldwijde applicaties, middelen en processen ingevoerd om ons, onze auditors en andere werknemers te helpen de onafhankelijkheidsvereisten na te leven.

EY Wereldwijde Richtlijnen voor onafhankelijkheid

De EY onafhankelijkheidsrichtlijnen zijn wereldwijd van toepassing, en omvatten de onafhankelijkheidsregels opgelegd aan ledenfirma's, auditors en andere werknemers. Het is een stevig beleid dat voortvloeit uit de Code of Ethics van de IESBA en dat, waar vereist door een regelgever, is aangevuld met striktere bepalingen. Deze wereldwijde van toepassing zijnde onafhankelijkheidsrichtlijnen, geven ook richtlijnen om de mensen te helpen de onafhankelijkheidsregels toe te passen. Deze richtlijnen zijn eenvoudig te raadplegen via het EY intranet.

Global Independence System

Het Global Independence System (GIS) is een op het intranet gebaseerde tool. Hiermee kunnen onze medewerkers informatie verzamelen over beursgenoteerde bedrijven – waarvoor onafhankelijkheid vereist is – en over de beperkingen inzake onafhankelijkheid die op elk bedrijf van toepassing zijn. Meestal gaat het om beursgenoteerde auditklanten en hun filialen, maar het kunnen ook andere auditklanten zijn. De databank geeft toelichting over de stamboomstructuur van filialen van de beursgenoteerde auditklant en wordt op gegeven tijdstippen geactualiseerd door de betreffende audit teams. De gegevens over de entiteiten bevatten aantekeningen over de onafhankelijkheidsregels die van toepassing zijn op elke entiteit. Dit stelt onze medewerkers in staat om te achterhalen welke diensten ze aan welke klant kunnen leveren of welke andere belangen of relaties toegelaten zijn.

Global Monitoring System

Het Global Monitoring System (GMS) is een andere belangrijke tool geïmplementeerd op globaal niveau die helpt bij de identificatie van verboden aandelen en andere niet-aanvaardbare financiële instrumenten. Medewerkers die de rang van manager of hoger hebben, dienen de aandelen die zij en hun directe familieleden bezitten, in GMS te rapporteren. Wanneer een individu een verboden effect rapporteert in GMS of een effect bezit dat verboden wordt, krijgt hij een notificatie en zal hij genoodzaakt zijn dit effect van de hand te doen. Geïdentificeerde vaststellingen worden gerapporteerd in het Global Independence Incident Reporting System (GIIRS) voor zover deze vaststellingen betrekking hebben op inbreuken op de regelgeving.

Bovendien vergemakkelijkt GMS de jaarlijkse en trimestriële bevestiging van overeenstemming met de onafhankelijkheidsregels, die hierna worden beschreven.

Naleven van onafhankelijkheid

EYG heeft een aantal processen en programma's ontwikkeld met als doel de naleving van de onafhankelijkheidsvereisten door EY professionals en ledenfirma's. Deze bevatten de volgende activiteiten, programma's en processen:

Bevestigingen van onafhankelijkheid

Jaarlijks wordt EY België opgenomen in een area-wijd proces tot bevestiging van het naleven van de Global

Independence Policy en tot rapportering van eventuele geïdentificeerde uitzonderingen.

Alle EY medewerkers en een aantal andere personen, afhankelijk van hun rol of functie, dienen minstens eenmaal per jaar hun naleving van de EY onafhankelijkheidsvereisten en procedures te bevestigen. Alle vennoten dienen per kwartaal te bevestigen dat ze handelen volgens de regels.

Global independence compliance reviews

EY bezoekt ledenfirma's om na te gaan of de verschillende onafhankelijkheidsregels worden nageleefd. Dit omvat de controle van niet-auditdiensten, de zakelijke relaties met vennootschappen waarvoor we een audit uitvoeren en de financiële relaties van ledenfirma's.

Testen van persoonlijke onafhankelijkheid

Elk jaar stelt het EY Global Independence Team een programma op om de naleving van de vereisten in verband met persoonlijke onafhankelijkheid te testen. EY België heeft meer dan 150 vennoten en e medewerkers getest.

Niet-audit diensten

Via een veelheid aan mechanismen controleren we de naleving van de professionele standaarden inzake het verlenen van non-audit diensten aan auditklanten. Deze mechanismen bevatten het gebruik van tools (bijvoorbeeld PACE en de Service Offering Reference Tool (SORT) - hierna uitgelegd), training en verplichte procedures die volbracht dienen te worden gedurende de uitvoering van de audit en ons intern inspectieproces.

Wereldwijde training in Onafhankelijkheid

EY ontwikkelt en zet een waaier aan trainingsprogramma's op gebied van onafhankelijkheid. Alle professionals en bepaalde andere werknemers zijn verplicht om deel te nemen aan de jaarlijkse onafhankelijkheidstraining om onze onafhankelijkheid te behouden ten opzichte van de bedrijven die we controleren.

Het doel is om onze medewerkers hun verantwoordelijkheid te doen inzien en het mogelijk te maken dat ieder van hen, en EY, vrij zijn van belangen die beschouwd worden als niet verenigbaar met objectiviteit, integriteit en onpartijdigheid bij het leveren van diensten aan een auditklant.

Het jaarlijkse programma behandelt de onafhankelijkheidsvereisten en legt de nadruk op recente wijzigingen in de richtlijnen, alsook op terugkerende thema's en belangrijke onderwerpen. Tijdige afhandeling van de jaarlijkse training met betrekking tot onafhankelijkheid is vereist en wordt van nabij opgevolgd. Hierbij wordt ook een evaluatie voorzien op het einde van het leerprogramma waarbij de betrokken medewerker een bepaald percentage moet behalen, om te slagen en het leerprogramma te kunnen vervolledigen.

Naast het jaarlijkse trainingsprogramma wordt onafhankelijkheid gepromoot door tal van andere gelegenheden en materialen, zoals het programma aangeboden aan nieuwe werknemers, programma's afhankelijk van het carrièreniveau van de professional en

tevens standaard trainingsprogramma's binnen de servicelines.

Service Offering Reference Tool (SORT)

We evalueren en controleren ons dienstenaanbod voortdurend. Zo verzekeren we dat ze wettelijk toegestaan zijn en beantwoorden aan de professionele normen. We zorgen er ook voor dat we de juiste methodologie, procedures en processen toepassen als we nieuwe diensten ontwikkelen. We beperken diensten die risico's kunnen inhouden voor onze onafhankelijkheid of andere risico's. SORT voorziet onze medewerkers van informatie over de diensten die we aanbieden. SORT geeft richtlijnen over welke diensten kunnen worden geleverd aan audit- en niet-auditklanten en geeft informatie over onafhankelijkheid en risicobeheersing.

Business Relationship Evaluation Tool (BRET)

BRET helpt ons om de naleving van de onafhankelijkheidsvereisten op het vlak van zakelijke relaties te verzekeren. Onze medewerkers dienen BRET te gebruiken om mogelijke zakelijke relaties met een auditklant vooraf te evalueren en er goedkeuring voor te vragen.

Audit comités en overzien van onafhankelijkheid

EY erkent de belangrijke rol die het auditcomité en gelijkaardige organen belast voor de naleving van deugdelijk bestuur, spelen in het toezicht op de onafhankelijkheid van de auditor. Gemachtigde en onafhankelijke auditcomités spelen een vitale rol om de belangen van de aandeelhouders te vrijwaren inzake de bescherming van de onafhankelijkheid en voorkoming van belangenconflicten. EY zet zich in voor een robuuste en regelmatige communicatie met het auditcomité van onze klanten of met de organen die belast zijn met deugdelijk bestuur. De naleving van zowel de vereiste communicaties met het auditcomité; als de verplichte voorafgaandelijke goedkeuring van diensten worden, waar van toepassing, opgevolgd door onze systemen en processen en worden getest door onze kwaliteitscontroleprogramma's die in dit document reeds beschreven werden.

Continu opleiden van auditors

Professionele ontwikkeling

Het EY programma voor carrièreontwikkeling, EYU, biedt onze medewerkers de mogelijkheid om de juiste ervaring op te doen en de gepaste leer- en coaching processen te doorlopen zodat ze kunnen groeien en optimaal presteren.

De studiecomponent van EYU is gebaseerd op een extensief en globaal consistent studiecursus dat alle medewerkers helpt bij de ontwikkeling van de juiste technische en persoonlijke leiderschapscapaciteiten, waar ze zich ook bevinden ter wereld. De basiscursussen over audittraining worden vervolledigd met studieprogramma's die een antwoord bieden op wijzigingen in de boekhoud- en rapporteringstandaarden, onafhankelijkheids- en professionele standaarden en opgedoken praktijkproblemen.

We herzien momenteel onze belangrijkste audittraining en ontwikkelen "The Audit Academy" – een studiecursus. Dit hoogwaardig studieprogramma combineert interactieve simulatielessen, "on-demand" e-learningmodules en relevante ondersteunde softwareopleidingen.

Voor audits waarbij EY jaarrekeningen volgens de International Reporting Standards (IFRS) controleert, ondernemen de teamleden de nodige stappen om IFRS-geaccrediteerd te worden.

EY België verwacht van zijn auditmedewerkers dat zij jaarlijks minstens 20 uur en over een periode van drie jaar minstens 120 uur professionele opleidingen hebben gevolgd. Van deze uren dient 40% (elk jaar acht uur en 48 uur over een periode van drie jaar) betrekking te hebben op technische onderwerpen betreffende boekhouding en audit.

Bovenop de formele leerprocessen gebeurt de professionele ontwikkeling via coaching en ervaring die onze professionals opdoen tijdens het uitvoeren van opdrachten. Coaching bevordert de omzetting van kennis en ervaring in de praktijk.

Van ervaren professionals wordt verwacht dat zij minder ervaren personeel coachen en helpen ontwikkelen om zo een continue leeromgeving te creëren. Wij wijzen onze medewerkers ook op een systematische manier toe aan

specifieke opdrachten, zodat zij een ruime ervaring kunnen opdoen en zichzelf verder kunnen ontwikkelen.

Kennis en interne communicatie

Naast professionele ontwikkeling en prestatie management begrijpen wij ook het belang van het verstrekken van up-to-date informatie aan de engagement teams om hen te helpen hun professionele verantwoordelijkheden uit te voeren. EY investeert aanzienlijk in kennis en communicatienetwerken om de snelle verspreiding van informatie mogelijk te maken en zijn medewerkers te helpen samen te werken en beste praktijken te delen. Voorbeelden hiervan zijn:

- EY Atlas die lokale en internationale accounting- en auditnormen en verklarende richtlijnen omvat. Deze tool vervangt de Global Accounting & Auditing Information Tool (GAAIT).
- Publicaties zoals *International GAAP* en *International Financial Reporting Standards (IFRS)*, en illustratieve jaarrekeningen.
- *Global Accounting and Auditing News*, een wekelijkse nieuwsbrief over wereldwijde Assurance en Onafhankelijkheidsbeleidslijnen, nieuws van opstellers van normen en regelgevers, en interne toelichting en uitleg daarover.
- *Point of view en Overviews*, die inzicht bieden in de huidige publieke beleidskwesties en regelgevende ontwikkelingen.
- Praktijkwaarschuwingen en webcasts die een reeks van wereldwijde en landspecifieke aangelegenheden behandelen bedoeld als opportuniteit om de Assurance praktijk van de ledenfirma's continu te verbeteren.

Prestatiemanagement

Een omvangrijk prestatie managementproces spoort onze medewerkers aan om doelstellingen te bepalen, duidelijke verwachtingen te koesteren omtrent hun job, feedback te krijgen en over hun prestaties van gedachten te wisselen. Het Performance Management and Development Process (PMDP) is ontwikkeld om onze medewerkers te helpen groeien en succesvol te zijn in hun carrière.

In het kader van het PMDP worden periodieke evaluatiegesprekken gecombineerd met jaarlijkse zelfbeoordelingen en jaarlijkse reviews. Elk jaar bepalen onze medewerkers, in samenspraak met hun counselor (een aangestelde, meer ervaren collega), mogelijkheden voor hun verdere ontwikkeling. Onze medewerkers en hun counselors kunnen lijsten raadplegen met de verwachtingen

die voor de hele firma van toepassing zijn. Ze beschrijven de kennis en vaardigheden die onderhouden en ontwikkeld moeten worden voor het betreffende functieniveau. Deze verwachtingen zijn afgeleid uit, en in lijn met, onze globale strategie en onze waarden.

Wij willen hierbij ook aangeven dat we in 2017 zijn overgegaan op een nieuw evaluatiesysteem, LEAD genoemd, waarbij counselees en counselors op een meer frequente basis (90 dagen) de prestaties van de medewerkers overlopen en alzo tijdig kunnen bijsturen waar nodig en om zo de medewerkers continue de mogelijkheid te geven hun capaciteiten ten volle te benutten.

Omzet en vergoeding

Financiële informatie

De financiële gegevens hieronder van EY België vertegenwoordigen de gecombineerde, niet geconsolideerde omzet en bevatten de facturaties aan externe klanten (prestaties van EY België en EYG ledenfirma's) en omzet die verbonden is aan facturaties naar andere EYG ledenfirma's. De vermelde omzetcijfers in dit rapport omvatten de omzet zowel van audit- als van niet-auditklanten.

De omzet wordt gepresenteerd in overeenstemming met de Belgische regels en bevatten:

1. Omzet uit de audit van de enkelvoudige je en geconsolideerde jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang (OOB) in de Europese Unie (EU), en entiteiten van een groep waarvan de moedermaatschappij een EU OOB is
2. Omzet uit de audit van enkelvoudige en geconsolideerde jaarrekeningen van andere entiteiten
3. Omzet uit toegestane niet-audit diensten aan EU OOB en andere auditklanten
4. Omzet uit niet-audit diensten aan andere entiteiten (niet-auditklanten)

Financiële gegevens van Ernst & Young
Bedrijfsrevisoren voor de periode afgesloten op 30 juni 2017

Dienst	Inkomsten	Percentage
Audit – EU OOB	16.051.779	5%
Audit – andere auditklanten	47.365.726	15%
Toegestane niet-audit diensten (OOB en andere auditklanten)	98.339.158	31%
Niet-audit diensten (niet-auditklanten)	158.135.971	49%
Totaal	319.892.634	100%

Vergoeding vennoten

Kwaliteit vormt de kern van onze bedrijfsstrategie en is tevens een sleutelcomponent binnen onze systemen voor prestatie management. De evaluatie en vergoeding van vennoten en andere medewerkers van EY België gebeurt op basis van criteria die specifieke indicatoren omvatten betreffende kwaliteits- en risicobeheersing. Deze indicatoren houden zowel rekening met prestaties als met resultaten.

Vennoten worden jaarlijks beoordeeld op hun prestaties inzake het verschaffen van kwaliteitsvolle en uitzonderlijke diensten en leiding geven aan medewerkers, evenals op onze financiële en marktcriteria.

De Global Partner Performance Management (GPPM)-processen vormen een evaluatieproces voor alle vennoten van de ledenfirma's van EYG overal ter wereld. Het proces versterkt de wereldwijde plannen van onze firma door de prestatie van onze partners te koppelen aan onze ruimere doelstellingen en waarden. Deze continue cyclische processen omvatten de bepaling van doelstellingen, persoonlijke carrièreplanning en evaluaties en zijn gerelateerd aan de erkenning en beloning van vennoten. GPPM vormt de basis van ons evaluatieproces doordat het de doelstellingen en prestaties van onze vennoten documenteert. Vennoten hebben als doelstelling om verschillende globale prioriteiten te reflecteren. Een daarvan is kwaliteit.

Voor audits uitgevoerd overeenkomstig de vereisten van Richtlijn 2014/56/EU van het Europees Parlement en van de Raad van 16 april 2014, verbiedt EY het evalueren en compenseren van een engagement partner of andere vennoten voor een opdracht die gebaseerd is op de verkoop van non-audit diensten aan hun auditklanten. Dit versterkt voor onze auditvennoten hun professionele verplichting tot onafhankelijkheid en objectiviteit.

Wij hebben specifieke maatstaven voor prestaties betreffende kwaliteits- en risicobeheersing ontwikkeld die rekening houden met:

- Uitmunten op technisch vlak
- EY waarden naleven en weerspiegelen in houding en gedrag
- Blijk geven van kennis en leiderschap op het vlak van kwaliteits- en risicobeheersing
- De beleidslijnen en procedures opvolgen
- Wetten, regelgevingen en professionele verplichtingen naleven
- Bijdragen aan de bescherming en versterking van de EY merknaam

In 2017 hebben we ook de eerste invoeringsfase van de opvolger van GPPM opgestart, onder de naam Leadership Evaluation and Development (LEAD). Dit model is eerst in Azië-Pacific en Centraal-Amerika ingevoerd, voordat we het wereldwijd zullen gebruiken in boekjaar 2018.

We gebruiken een systeem waarbij de maximale rating van een vennoot wordt beperkt door de hoogte van de kwaliteitsrating.

Om verschillende marktwaarden te erkennen voor verschillende vaardigheden en functies en om sterk presterende medewerkers aan te trekken en te behouden, nemen we ook de volgende elementen in beschouwing bij het berekenen van de totale vergoeding:

- Ervaring
- Functie en verantwoordelijkheid
- Potentieel op lange termijn
- Mobiliteit

Niet-naleving van onze kwaliteitsnormen leidt tot correctieve maatregelen, waaronder de aanpassing van vergoedingen, bijkomende opleidingen, versterkt toezicht of een herschikking. Herhaaldelijke niet-naleving of ernstige gevallen van niet-naleving kunnen leiden tot ontslag bij EY België.

Bijlage 1

Organisaties van openbaar belang waarvoor EY België een audit verricht heeft

In het boekjaar eindigend op 30 juni 2017, voerde EY België statutaire audits uit bij de volgende organisaties van openbaar belang:

ABN Amro Life	EVS Broadcast Equipment
ABO-Group Environment	Financière Remy Cointreau
Ackermans & Van Haaren NV	Finaxis NV
Aedifica	Generali Belgium SA
Assurances Continentales Verzekering (ASCO)	GIMV NV
Baloise Belgium	Immo-Basilix NV
Banca Monte Paschi Belgio	Infrax
Banque CPH SCRL	ION Beam Applications SA
Banque ENI SA	Leasinvest Real Estate Comm. VA
Banque PSA Finance	Montea CVA
Banque Transatlantique Belgium SA	Mutuelle Entraide Hospitalisation (Hospitalia)
Barco NV	Nationale Bank van België
Befimmo	Omega Pharma
BPost NV	Puilaetco Dewaay Private Bankers SA
Byblos Bank Europe SA	Resilux NV
Colruyt	Sibelga
CPH Life SCRL	Spadel SA
Deceuninck NV	Sucraf SA
Delen Private Bank	Tinc
Delta Lloyd Life NV	Van De Velde NV
Eandis CVBA	VastNed Retail Belgium
Elia System Operator NV	VDK Bank NV
Europ Assistance Belgium SA	Zenitel

Bijlage 2

In het boekjaar eindigend op 30 juni 2017, zijn de volgende EYG ledenfirma's geregistreerde audit firma's in een EU of EEA Lidstaat.

Lidstaat	Statutaire auditor of auditfirma
Austria	Ernst & Young Wirtschaftspruefungsgesellschaft mbH
Belgium	Ernst & Young Assurance Services BCVBA
	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren BCVBA
Bulgaria	Ernst & Young Audit OOD
Croatia	Ernst & Young d.o.o.
Cyprus	Ernst & Young Cyprus Limited
Czech Republic	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Denmark	Ernst & Young Godkendt Revisionspartnerselskab
	EY Grønland Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Estonia	Ernst & Young Baltic AS
Finland	Ernst & Young Oy
	Julkispalvelut EY Oy
France	Artois Audit
	Auditex
	Barbier Frinault & Associates
	Conseil Audit & Synthèse
	Ernst & Young Atlantique
	Ernst & Young Audit
	Ernst & Young et Autres
	Picardie et Associates
Germany	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
Gibraltar	EY Limited
Greece	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants SA
Hungary	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségű Társaság
Iceland	Ernst & Young ehf
Ireland	Ernst & Young Chartered Accountants
Italy	Ernst & Young S.p.A

Lidstaat	Statutaire auditor of auditfirma
Latvia	SIA Ernst & Young Baltic
Liechtenstein	Ernst & Young AG
Lithuania	UAB Ernst & Young Baltic
Luxembourg	Compagnie de Revision S.A.
	Ernst & Young Luxembourg S.A.
	Ernst & Young S.A.
Malta	Ernst & Young Malta Limited
Netherlands	Ernst & Young Accountants LLP
Norway	Ernst & Young AS
Poland	Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o.
	Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością JZP spółka komandytowa
	Ernst & Young Audyt Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k.
	Ernst & Young Usługi Finansowe Audyt sp. z o.o.
Portugal	Ernst & Young Audit & Associados - SROC, S.A.
Romania	Ernst & Young Assurance Services S.r.l.
	Ernst & Young Support Services SRL
Slovakia	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Slovenia	Ernst & Young d.o.o.
Spain	ATD Auditores Sector Público, S.L.U
	Ernst & Young, S.L.
Sweden	Ernst & Young AB
United Kingdom	Ernst & Young LLP
	Ernst & Young Europe LLP

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

Over EY

EY is wereldwijd toonaangevend op het gebied van audit, tax, transacties en advisory-diensten. Met de inzichten en de kwaliteitsvolle diensten die we bieden, dragen wij bij aan het versterken van het vertrouwen in de kapitaalmarkten en economieën overal ter wereld. Wij leiden toonaangevende managers op, die door samen te werken onze beloften aan al onze stakeholders waarmaken. Daarmee spelen wij een cruciale rol in *building a better working world* voor onze medewerkers, onze klanten en de maatschappij.

De aanduiding 'EY' verwijst naar de wereldwijde organisatie en mogelijk naar een of meer lidfirma's van Ernst & Young Global Limited, die elk een afzonderlijke rechtspersoon zijn. EYG is een UK company limited by guarantee en verleent zelf geen diensten aan klanten. Voor meer informatie over onze organisatie, surf naar ey.com.

©2017 EY België
All Rights Reserved.

BMC Agency
GA 1005072

ED None

Dit document dient enkel ter algemene informatie en verstrekt geen advies over audit en tax of enig ander professioneel advies. Gelieve uw adviseur te raadplegen voor specifiek advies

ey.com